

OBZOR, br. 274, 29. studenoga 1880.

Okružnica biskupa Strossmayera

Preuzvišeni gospodin biskup Strossmayer upravio je povodom nesreće grada Zagreba sliedeću okružnicu na svoj kler.

Ljubezna braćo u Isusu!

Čuli ste, kakva je golema nesreća snašla naš glavni grad Zagreb i okolicu njegovu. Svakomu se, koji svoj narod ljubi, od užasa duša steže, kad je slušao i čitao opisivanje strašnih grozota, koje se u njem zbiše. Nesreća Zagreba obća je naša nesreća, jer je glavni grad, duša i srdce narodnoga tiela; on je sav skoro život njegov; za ponajglavniji uvjet njegova napretka; on najsvetije otajstvo budućnosti njegove. Udes celoga naroda uzko je spojen sa udesom glavnoga grada njegovoga. U njem živi i posluje zastupstvo njegovo; u njem je sielo častnih oblasti, svih višjih duševnih zavoda; u njem je stecište najumnijih i najučenijih sila naših; u njem su sva naša višja učilišta cvjet domaće mladosti naše; u njem je u jednu rieč sve, što je narodu milo i sveto. Grad naš Zagreb doista je dobro shvatio zadaću svoju, pak ne samo domaćemu je srdce zaigralo od veselja, kad je video krasni položaj Zagreba i kako se on u svakom obziru divno razvija; nego i strani svjet pripoznavao je važnost i liepotu Zagreba, i videć što i kako u njem biva klanjao se pred kulturnim i političkim zvanjem naroda, komu on na čelu stoji. Sad je liepi taj naš grad Zagreb skoro sama podrtina i ruševina, a trebati će bez dvojbe više decenija dok rane svoje izvida i da se posve podigne i oporavi. Jedno je međutim, što u obćoj toj tuzi i nevolji čovjeka tješi i hrabri, a to je: da slavni naš grad Zagreb usred strašnoga toga užasa nije sdvajao, nego se je junački proti sliepoj sili naravnoj borio uzdajući se čvrsto u Boga svoga i u svoju i naroda svoga snagu. Tu mu slavu danas sav svjet priznaje, tako valja mili moj stradalče! Pravo imaš Zagrebu, što nisi sdvojio i ne sdvajaš; jer nijedna vanjska nesreća ma kolika bila, nije moguća narod skršiti i utamaniti, ako mu je samo duša zdrava i jedra. Gorskому je dubu vjetar i oluja na uhar, a samo će ga jedino crv kad mu za rukom podje u jezgru prodrijeti, podgrizti i utamaniti.

Hvala Bogu polag svih naših domaćih mana i nevolja još je narodu našemu duša zdrava i jedra. Bog je s njim, pak će se on prije ili poslije svakomu zlu, koje ga tišti oteti. Tebi pako mili moj grade Zagrebe vječna slava i hvala, što si i ovom užasnom prilikom pokazao, da o sebi i o budućnosti svojoj sdvajati neimamo. – I Lissabon je prošloga stoljeća od iste grozote još grdnije nastradao, pak evo je iz pepela svoga kano feniks ljepši i uzoritiji uskrsnuo, nego je prjje bio. Patriotička je da što dužnost svih, osobito pako odličnih i imućnijih stanovnika zagrebačkih da se ne dadu zastrašiti, da zavičaj svoj neostavljuju, pače da

podvostručenim silama i svakom mogućom žrtvom o tom rade, da grad Zagreb čim prije žalobnu odoru svoju sa sebe svuče i novim se uresom i novom se slavom podigne. Pače dužnost bi sveta bila i onih boljara, koji do sad u njem nezimovaše, da se sada sve boljma njemu priljube i u njem stanuju.

Grad naš Zagreb i narod naš svuda po svetu, hvala Bogu, živo sućuće pobuđuju. Oda svuda ga sviet tješi, hrabri i u pomoć mu pritiče. Naš će narod sigurno u vječitoj, zahvalnoj uspomeni uzdržati svaku pomoć koja mu se u svetoj i plemenitoj namjeri pruži.

Ali mila braćo moja pritecimo i mi narodu našemu i glavnому gradu našemu u pomoć. Čestoput mi sirotinjom našom podupiremo tudje plemenito svrhe, što je hvale vriedno, ali je sada vrieme da vlastitoj krvi svojoj u pomoć pritečemo i da od usta svojih otkidamo nebi li nam se čim prije glavni grad oporavio i slavnu zadaću svoju podvostučenim uspjehom nastavio. – Vjerujte mi, na svakoj milostinji pravoj božji blagoslov leži, osobito pako na onoj koja iz bratskoga srdca proističe, jer je i bog bratom našim postao, prije nego nas je na drvetu križa cienom svete krvi svoje otkupio. – Znadu moji znanci i prijatelji da ja grad Zagreb svakom prilikom podupirem, a i znadu, da sam si preveliki teret na ledja naprtio; ali ipak i ovom prilikom 500 for. za grad Zagreb i njegove siromašne stradalnike opredjeljujem, moleć Vas braćo, da i Vi u gornju svrhu čim prije što možete žrtvujete, i da u župah Vaših imućnije i plemenitije kuće i sami pohodite i iste na milostinju ponukate. Što pako skupili budete odmah amo u biskupsku pisarnu pošaljite da se na svoje opredieljenje odašalje.

U ostalom blagoslivam Vas iz svega srdca i preporučujem se molitvam Vašim.

U Djakovu, dne 24. studenoga 1880.

Josip Juraj v. r.

biskup